Trường Chính sách công và Quản lý Fulbright

Học kỳ Thu

KINH TẾ HỌC VI MÔ DÀNH CHO CHÍNH SÁCH CÔNG

Bài tập 4

Câu 1.

a. Anh/chị hãy giải thích vì sao doanh nghiệp độc quyền sẽ không bao giờ sản xuất ở mức sản lượng mà tại đó cầu co giãn ít theo giá.
b. Anh/chị hãy chứng minh, trong ngắn hạn, việc đánh thuế thu nhập doanh nghiệp đối với doanh nghiệp độc quyền không ảnh hưởng đến người tiêu dùng và tổng phúc lợi xã hội.

Câu 2.

Anh/ chị hãy cho biết mỗi đặc điểm dưới đây mô tả cho doanh nghiệp độc quyền, doanh nghiệp cạnh tranh độc quyền, cả hai hay không phải cả hai.

a. Có đường cầu dốc xuống.
b. Có doanh thu biên nhỏ hơn giá bán.
c. Đối mặt với sự gia nhập ngành của các doanh nghiệp mới.
d. Thu được lợi nhuận kinh tế trong dài hạn.
e. Đạt lợi nhuận tối đa tại mức sản lượng có chi phí biên bằng giá bán.
f. Sản xuất tại mức sản lượng có hiệu quả xã hội cao nhất.

Câu 3. *Phân biệt giá cấp 3*

Nhiều người Việt Nam rất hâm mộ bóng đá. Mức sẵn lòng chi trả để xem trực tiếp đội tuyển quốc gia thi đấu rất cao. Ước lượng cầu về vé xem bóng đá trận chung kết AFF Cup 2018 giữa đội tuyển Việt Nam và Malaysia là: P= -1/8 Q+ 15. Trong đó, đơn vị tính của Q là ngàn vé, đơn vị tính của P là triệu đồng/vé. Chi phí biên để phục vụ mỗi cổ động viên bằng không.

a. Theo lý thuyết; để lợi nhuận tối đa, Ban quản lý sân vận động Mỹ Đình nên bán vé với mức giá bao nhiêu? Có bao nhiêu cổ động viên đến sân xem trực tiếp trận chung kết? Doanh thu bán vé bao nhiêu?
b. Thực tế, sức chứa của sân vận động Mỹ Đình chỉ được 40 ngàn chỗ. Vậy Ban quản lý sân vận động Mỹ Đình nên bán vé với mức giá bao nhiêu? Doanh thu bán vé được bao nhiêu?
c. Theo anh/chị, có nên quản lý việc bán vé xem bóng đá bằng chính sách giá tối đa?

Có hai nhóm cổ động viên khác nhau về mức sẵn lòng chi trả để mua vé xem trực tiếp bóng đá do khác nhau về thu nhập và mức độ "cuồng" môn thể thao này.

Nhóm cổ động viên thứ nhất: $P_1 = -1/2\ Q_1 + 25$
Nhóm cổ động viên thứ hai: $P_2 = -1/6\ Q_2 + (70/6)$

d. Nhóm cổ động viên nào có thu nhập cao hơn hoặc "cuồng" hơn? Giải thích.
e. Dựa vào vị trí chỗ ngồi mà Ban quản lý sân Mỹ Đình có thể bán vé cho hai nhóm cổ động viên theo phương thức phân biệt giá một cách dễ dàng. Hai mươi ngàn vé ở vị trí tốt nhất của khán đài A và B sẽ được bán cho nhóm cổ động viên thứ nhất; hai mười ngàn vé còn lại sẽ được bán cho nhóm cổ động viên thứ hai. Anh/chị hãy tính tổng doanh thu bán vé của trận đấu.
f. Anh/chị hãy so sánh kết quả câu e. và câu b. và đưa ra nhận xét.

Câu 4. *Độc quyền và kiểm soát giá*

Công ty cấp nước Thị xã Kim Bình đối diện với đường cầu thị trường: P = (-1/4)Q+100; trong đó Q là lượng cầu, đơn vị tính là ngàn m^3/ngày, P là giá nước máy, đơn vị tính là ngàn đồng/m^3.

Chi phí biến đổi để sản xuất mỗi m^3 nước sạch của công ty là 10 ngàn đồng. Tổng chi phí cố định của công ty phân bổ cho mỗi ngày ước tính là 875 triệu đồng.

a. Anh/Chị hãy xác định mức sản lượng cung ứng, giá bán, lợi nhuận của công ty cấp nước, thặng dư tiêu dùng, thặng dư sản xuất và tổn thất xã hội, trong trường hợp công ty không bị điều tiết giá tối đa bởi chính quyền địa phương.
b. Nên khống chế mức giá tối đa là bao nhiêu để không còn tổn thất xã hội? Số tiền tối thiểu mà chính quyền địa phương cần trợ cấp cho công ty là bao nhiêu để công ty có thể hoạt động được? Ai là người được lợi từ chính sách này? Hãy giải thích cụ thể.
c. Vì ngân sách eo hẹp nên chính quyền địa phương quyết định áp mức giá tối đa bằng chi phí trung bình để khỏi phải bù lỗ cho công ty cấp nước. Anh/chị hãy xác định mức sản lượng cung ứng, mức giá bán và tổn thất xã hội.
d. Để công ty cấp nước có nguồn tài chính tích lũy để tái đầu tư mở rộng, chính quyền địa phương cho phép công ty cấp nước được định giá bán bảo đảm lợi nhuận định mức bằng 10% chi phí sản xuất. Anh/chị hãy xác định mức sản lượng cung ứng, mức giá bán, tổng lợi nhuận của công ty và tổn thất xã hội.

Câu 5. *Độc quyền song phương: Mô hình Nash-Cournot*

Công ty A và B là hai đối thủ cạnh tranh hoạt động trong thị trường độc quyền nhóm. Đối với người tiêu dùng, sản phẩm của hai công ty có tính thay thế hoàn toàn. Hàm số cầu thị trường đối với sản phẩm này trong mỗi năm là P = -Q+200. Hàm tổng chi phí của 2 công ty trong mỗi năm lần lượt là: $TC_A = 20\ Q_A + 2.596$ và $TC_B = 32\ Q_B + 2.000$.

a. Hai công ty cạnh tranh nhau theo mô hình Nash-Cournot, nghĩa là mỗi công ty phải đưa ra quyết định đồng thời về mức sản lượng của mình dựa trên sự phán đoán về mức sản lượng của đối thủ. Anh/Chị hãy viết phương trình phản ứng của mỗi công ty.

b. Anh/Chị hãy vẽ đường phản ứng của mỗi công ty lên cùng một đồ thị và chỉ ra điểm cân bằng Nash-Cournot. Tại điểm cân bằng này, sản lượng cung ứng và lợi nhuận của mỗi công ty là bao nhiêu mỗi năm?

Câu 6. *Mua bán công ty (tiếp theo câu 5)*

Giả sử rằng, sau một thời gian cạnh tranh công ty A đã mua lại công ty B để trở thành nhà độc quyền hoàn toàn, và nhà máy của công ty B trở thành một cơ sở trực thuộc của công ty A. Cũng giả sử rằng chi phí biến đổi của nhà máy B không có gì thay đổi so với trước khi sáp nhập và định phí của công ty độc quyền tăng thêm đúng bằng định phí của công ty B trước đây.

a. Anh/Chị hãy xác định mức sản lượng cung ứng mỗi năm, mức giá bán và lợi nhuận của công ty A, với tư cách là nhà độc quyền hoàn toàn. Công ty sẽ phân bổ sản lượng sản xuất như thế nào?

b. Mức giá tối đa mà công ty A có thể trả để mua công ty B là bao nhiêu? Giả sử rằng thời gian hoạt động của 2 công ty trong tương lai là rất dài và suất chiết khấu là 10%.

c. Cũng với giả sử như trên, mức giá tối thiểu mà chủ công ty B đồng ý bán doanh nghiệp của mình là bao nhiêu?